
Motverka våld i nära relationer

Projektbeskrivning

Projektid 2023-08-01 – 2026-07-31

Innehåll

Sammanfattning...1

Bakgrund...1

Projektbeskrivning...2

Projektets mål, delmål och målgrupp...3

Aktiviteter...3

Horisontella principer...4

Projektorganisation...4

Budget...5

Sammanfattning

Samordningsförbundet RAR i Sörmland driver projektet Motverka våld i nära relationer som genomförs i samverkan med Samordningsförbundet Centrala Östergötland och Finsam Karlskoga – Degerfors. Projektet medfinansieras av Europeiska Socialfonden (ESF).

I fokus för detta kompetensutvecklingsprojekt är ämnet våld i nära relationer; mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck. Projektet ska bidra till att yrkesverksamma som direkt eller indirekt kommer i kontakt med våldsutsatta får större kunskap i ämnet för att kunna hantera problemet i praktiken. En ökad kompetens och en bättre kännedom om den egna myndighetens och andra myndigheters ansvar leder till att våldsutsatta får bättre stöd och mer adekvat hjälp.

Genom projektet vill vi arbeta förebyggande och skapa ett kunskapsstöd kopplat till våld i nära relationer. Projektet vill stärka våra organisationers kunskaper om våld, genus, kultur och våldsprevention och hur kunskaperna ska kunna appliceras i våra verksamheter så att vi ska kunna jobba långsiktigt tillsammans med andra aktörer.

Bakgrund

Mäns våld mot kvinnor utgör ett allvarligt problem för kvinnors säkerhet och rättigheter. Det innebär dessutom stora ekonomiska kostnader för både individ och samhälle. Våldet anses även vara en bidragande orsak till olika samhällsproblem, såsom arbetslöshet, alkoholism

och depression. Kostnader för våldet kan handla om nedsatt produktivitet, både i form av sjukfrånvaro och av minskad arbetsförmåga för den våldsutsatta.

År 2021 anmäldes 38 700 fall av misshandel där den utsatta var bekant med gärningspersonen. För anmälda misshandelsbrott mot vuxna kvinnor 2021 begicks brottet av en bekant person i 81 procent av fallen. Motsvarande siffra för vuxna män var 45 procent. Under 2021 konstaterades 19 fall av dödligt våld där offer och förövare hade en parrelation.

Våld i nära relationer drabbar både kvinnor och män, men kvinnor drabbas oftare av upprepat och mer allvarligt våld. Förövaren är i majoriteten av fallen en man. Många barn upplever våld i sin familj. Enligt Brottsförebyggande rådet lever cirka 150 000 barn i Sverige tillsammans med en förälder som blivit misshandlad av den andra föräldern.

Våld i en nära relation orsakar psykisk ohälsa och så många som 11 000 årligen blir sjukskrivna där grundorsaken är våld. Det visar siffror från Socialstyrelsen.

Våld i nära relationer är ett komplext fenomen och förutsätter att personer som i sin yrkesroll möter våldsutsatta har rätt kompetens och kunskap i ämnet. Dessutom krävs det en hållbar samverkanstruktur mellan organisationer och myndigheter så att en och samma våldsutsatt person kan få ett samordnat stöd. För att kunna ge det bästa möjliga stödet till de våldsutsatta behöver personalen ha kännedom om vilka stödinstitutioner som finns, i den egna och i andra organisationer.

Projektbeskrivning

Med projektet vill vi samordna och synkronisera alla de resurser och insatser som finns hos samordningsförbundets medlemmar. Det råder en brist på kunskap om varandras ansvarsområden. För en kvinna som är utsatt för våld innebär kontakten med myndigheter vanligen 8 – 10 olika kontaktpersoner. Vid allvarligare utsatthet eller om barn finns med i bilden möter man ibland 30 – 50 olika kontaktpersoner. Det kräver mycket tid, energi och stor kunskap om samhället och om sina rättigheter samt en förmåga att ha många kontakter. Därför behövs det en bättre samordning mellan myndigheterna så att en våldsutsatt med traumatiska upplevelser får det bästa möjliga stödet på kortast möjliga tid.

Projektet vill även öka kunskap om våldets omfattning, våldets mekanismer och olika typer av våld. Många organisationer lyfter att brist på kunskap i att förstå mekanismerna bakom våld och om olika typer av våld är en stor bidragande orsak till osäkerhet och ibland handfallenhet hos personal som möter de våldsutsatta. Ett tidigt upptäckt av våld är viktigt, något som en del organisationer inte har en rutin för. Man arbetar på indikation snarare än genom rutinmässiga frågor som man ställer till alla patienter, brukare eller kunder man möter i sitt arbete.

Under de tre år som projektet pågår kommer vi att avhandla olika teman som till exempel våga fråga om våldet på rutin, hedersrelaterat våld och förtryck, olika typer av våld,

varningssignaler osv. Kompetenshöjande insatser som erbjuds är både generella och riktade till särskilda yrkesgrupper som till exempel vård, socialtjänst eller statliga myndigheter.

Genom projektet vill vi uppmärksamma behovet av att prioritera jämställdhetsarbete på strukturell nivå. Våld, kränkningar och diskriminering av kvinnor upprätthåller den underordnade ställningen som kvinnor har i samhället. Mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck är det yttersta beviset på hur maktbalansen mellan kvinnor och män i vårt samhälle är ojämnt fördelad.

De horisontella principerna, jämställdhet, tillgänglighet och icke diskriminering ska genomsyra samtliga aktiviteter i projektet.

Projektets mål, delmål och målgrupp

Huvudmål

Målet med projektet är att förbättra samordning av insatser som redan finns hos våra organisationer och samverkansparter.

Delmål

Kvantitativt mål: Kompetensutveckla totalt 500 personer i ämnet våld i nära relationer; mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck.

Kvalitativa mål:

1. Effektivt erfarenhetsutbyte
2. Bättre kännedom om eget och andra myndigheters ansvar.
3. Utveckling av olika digitala plattformar där information om våld kan samordnas och göras lättillgänglig.
4. Ökad kunskap hos medlemmarnas personal om våldets omfattning och effekter.
5. Fler medlemmar inför arbetsätt med rutinmässiga frågor om våldet.
6. Prioritering av frågan på strukturell nivå.
7. Förbättrad samverkan mellan myndigheter och det civila samhället.

Målgrupp

Målgrupp är anställda inom regioner, kommuner och staten som i sin yrkesroll möter våldsutsatta. Det kan handla om medarbetare inom olika typer av verksamheter såsom vårdcentraler, psykiatriska mottagningar, socialkontor, skola eller arbetsmarknadskontor samt handläggare i de statliga myndigheterna.

Aktiviteter

Under de tre år som projektet pågår planeras olika kompetenshöjande insatser riktade till personal hos samordningsförbundets medlemmar. Insatserna är tematiskt ordnade och blir både generella och riktade till särskilda yrkesgrupper eller personal de insatser som arbetar med deltagare.

Hösten 2023 är temat våga fråga om våldet på rutin. Målet är att fler myndigheter ska initialt ställa frågan om våldet till alla man möter i sin yrkesroll. Våren 2024 är temat hedersrelaterat våld och förtryck. Hösten 2024 är temat olika typer av våldet samt våldets mönster och nedbrytningsprocesser. För resterande tiden av projektet kommer teman att fastställas senare utifrån de behov som samordningsförbundets medlemmar framför att de vill avhandla.

Utöver de kompetenshöjande insatserna anordnas olika forum och event med våld i nära relationer i fokus. Våra organisationer kommer även att erbjudas möjlighet att utbilda mentorer inom olika arbetslag och enheter. Mentorerna kommer att fungera rådgivande bland sina kollegor inom olika arbetslag.

Horisontella principer

De horisontella principerna: jämställdhet, tillgänglighet och icke diskriminering, ska genomsyra allt arbete inom projektet. Nedan följer en redogörelse för de problemområden inom vilka arbetet med de horisontella principerna ska fokusera på.

Jämställdhet

I enlighet med de jämställdhetspolitiska målen strävar projektet efter att mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Här ingår även hedersrelaterat våld och förtryck. Samtliga deltagare i utbildningsinsatserna kommer att höja sin kompetens och bli bättre att hantera problematiken i praktiken. Vid deltagandet i utbildningstillfällena kommer projektet att sträva efter jämnare könsfördelning. Vi är medvetna om att våra medlemmars personalstyrka, främst när det gäller det operativa arbetet i kommun och region, är kvinnodominerad. Projektets målsättning är att manliga anställda i stor utsträckning också deltar.

Tillgänglighet

Tillgänglig fysisk miljö uppmärksammas genom frågor till deltagare gällande behov av anpassningar i den fysiska miljön. Tillgänglig information uppmärksammas genom att deltagarna får frågor om hur de bäst tillgodogör sig information och anpassning sker därefter.

Icke diskriminering

Här handlar det främst om att fokusera på jämlika livsvillkor för alla oavsett kön, etnisk eller religiös bakgrund, könsidentitet, sexuell läggning, funktionsnedsättning och ålder. Kunskap och information om inkludering och diskrimineringsgrunder förmedlas fortlöpande under projektets gång, inte minst inom ramen för ämnet hedersrelaterat våld och förtryck.

Projektorganisation

Samordningsförbundet RAR i Sörmland är huvudprojektägare. I projektet ingår även Samordningsförbundet Centrala Östergötland och Finsam Karlskoga – Degerfors.

Rollförteckning

- Charlotta Skålén – huvudprojektsägare (Samordningsförbundet RAR)
- Vedad Begovic – huvudprojektledare (Samordningsförbundet RAR)
- Viola Westberg – projektkonom (Samordningsförbundet RAR)
- Mari Cedervall, förbundschef och delprojektledare (Finsam Karlskoga – Degerfors)
- Stina Johansson, delprojektledare (Samordningsförbundet Centrala Östergötland)

Budgetöversikt

Summa total projektfinansiering	13 182 777 kr
Summa total finansiering RAR	7 556 355 kr
Budgeterad medfinansiering från projektet	46,00%
Summa budgeterad medfinansiering från RAR	3 475 923 kr